

SAOPŠTENJE 91/2025

Datum objave:

19.6.2025.

Indeksi jediničnih vrijednosti izvoza i uvoza roba

2024. godina

Prema konačnim podacima za 2024. godinu, jedinične vrijednosti izvoza roba u periodu od januara do decembra 2024. godine bilježe pad od 4,2% u odnosu na isti period prošle godine.

Jedinične vrijednosti uvoza roba u periodu od januara do decembra 2024. godine bilježe pad od 2,3% u odnosu na isti period prošle godine.

U periodu od januara do decembra 2024. godine, posmatrano prema poglavljima carinske tarife tj. Kombinovane nomenklature, najveći rast jediničnih vrijednosti izvoza roba od 74,8% zabilježen je kod poglavlja „Vazduhoplovi, kosmičke letjelice i njihovi djelovi“, dok je na strani uvoza roba najveći rast od 71,1% zabilježen poglavlja „Predmeti umjetnosti, kolekcija i starina“.

Grafik 1. Stopa rasta jediničnih vrijednosti izvoza i uvoza roba u %

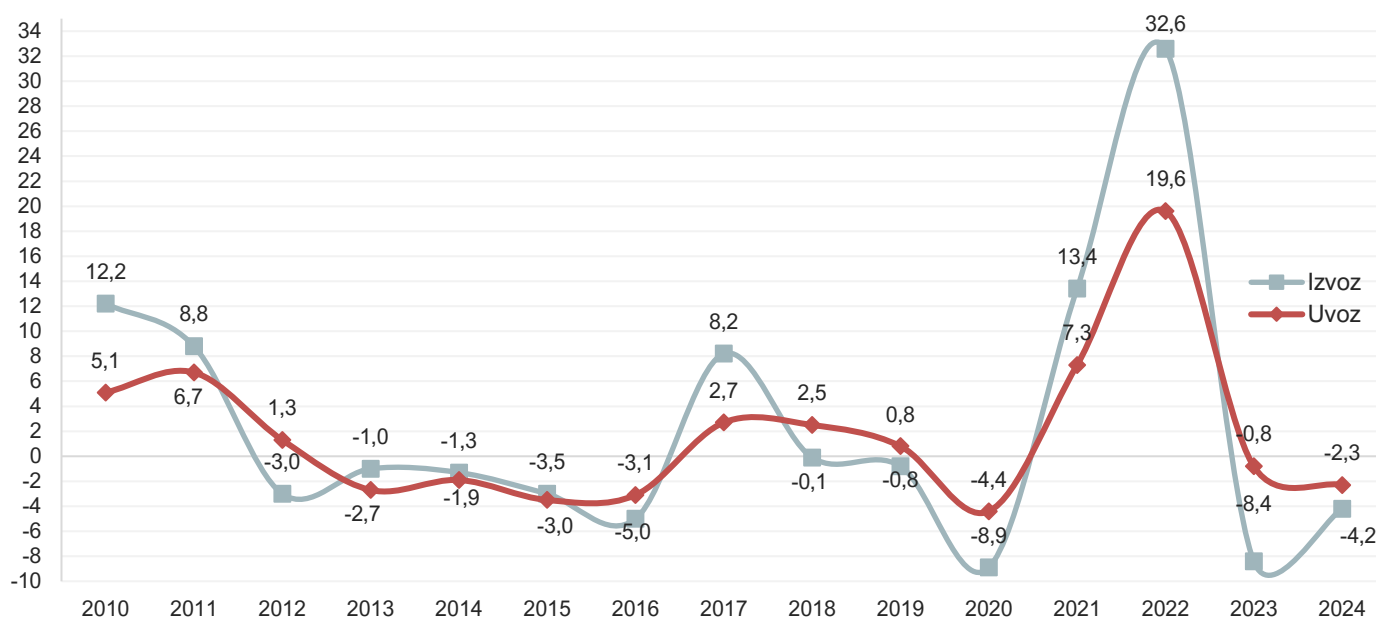

Tabela 1. Indeksi jediničnih vrijednosti izvoza i uvoza roba

PODJELA PREMA POGLAVLJIMA KOMBINOVANE NOMENKLATURE	IZVOZ		UVOZ	
	<u>2023</u> 2022	<u>2024</u> 2023	<u>2023</u> 2022	<u>2024</u> 2023
Ukupno	91,6	95,8	99,2	97,7
Žive životinje	99,7	86,8	110,0	104,3
Meso i drugi klanični proizvodi za jelo	109,7	108,1	114,9	100,3
Ribe, ljuskari, mekušci i ostali vodeni beskičmenjaci	100,0	80,5	101,8	100,4
Mlijeko i proizvodi od mlijeka, živinska i ptičja jaja, prirodni med, jestivi proizvodi životinskog porijekla, nepomenuti niti obuhvaćeni na drugom mjestu	108,2	94,9	101,1	102,0
Proizvodi životinskog porijekla, na drugom mjestu nepomenuti niti obuhvaćeni	100,0	-	109,6	107,2
Živo drveće i druge biljke; lukovice, korijenje i slično; siječeno cvijeće i ukrasno lišće	141,1	95,3	100,7	101,7
Povrće, korijenje i krtole za jelo	99,6	94,4	115,7	97,4
Voće za jelo, uključujući jezgrasto voće; kore agruma ili dinja i lubenica	123,2	86,5	108,8	104,8
Kafa, čaj, mate čaj i začini	120,4	111,1	102,3	116,8
Žitarice	61,9	116,9	91,1	85,3
Proizvodi mlinске industrije; slad; skrob; inulin; gluten od pšenice	116,0	103,3	86,8	85,2
Uljano sjemenje i plodovi; razno zrncvlje, sjeme i plodovi; industrijsko i ljekovito bilje; slama i stočna hrana (kabasta)	103,8	95,0	97,2	106,5
Seljak; gume, smole i ostali biljni sokovi i ekstrakti	100,0	-	109,5	88,5
Biljni materijali za pletarstvo; biljni proiz na drugom mjestu nepomenuti niti obuhvaćeni	-	-	73,0	105,3
Masnoće i ulja životinskog ili biljnog porijekla i proizvodi njihovog razlaganja; prerađene jestive masnoće; voskovi životinskog i biljnog porijekla	77,4	96,0	80,6	96,1
Prerađevine od mesa, riba, ljuskara, mekušaca ili ostalih vodenih beskičmenjaka	109,5	104,5	111,0	102,4
Šećer i proizvodi od šećera	107,9	103,5	112,4	104,4
Kakao i proizvodi od kaka	117,6	110,9	114,0	112,6
Proizvodi na bazi žitarica, brašna, skroba ili mlijeka; poslastičarski proizvodi	118,3	106,5	112,7	100,3
Proizvodi od povrća, voća, uključujući jezgrasto voće, i ostalih dijelova bilja	141,2	104,2	116,6	104,5
Razni proizvodi za ishranu	100,7	90,4	106,4	107,6
Pića, alkoholi i sirće	105,3	99,1	112,6	102,2
Ostaci i otpaci prehrambene industrije; pripremljena hrana za životinje	100,1	83,3	96,7	90,2
Duvan i proizvodi zamjene duvana	-	-	97,7	105,4
So; sumpor; zemlja i kamen; gips, kreč i cement	118,2	103,7	121,6	105,9
Rude, zgure i pepeo	94,4	103,6	80,9	97,2
Mineralna goriva, mineralna ulja i proizvodi njihove destilacije; bitumenozne materije; mineralni voskovi	83,8	75,2	75,7	87,7
Neorganski hemijski proizvodi; organska ili neorganska jedinjenja plemenitih metala, metala rijetkih zemlji, radioaktivnih elemenata i izotopa	91,5	111,6	102,5	96,1
Organski hemijski proizvodi	75,2	-	100,2	94,5
Farmaceutski proizvodi	119,9	93,0	108,4	104,2
Đubriva	101,4	68,8	89,6	78,2
Ekstrati za štavljenje ili bojenje; tanini i njihovi derivati; boje, pigmenti i ostale materije za bojenje; boje i lakovi; kitovi i ostale zaptivne mase; mastila	131,2	87,4	104,6	95,7
Eterična ulja i rezinoidi; parfimerijski, kozmetički i toaletni proizvodi	77,7	154,0	106,5	111,5
Sapun, organska površinska aktivna sredstva, preparati za pranje, preparati za podmazivanje, vjestačkii voskovi, pripremljeni voskovi, preparati za poliranje i čišćenje, svijeće i slični proizvodi, paste za modelovanje "zubarski voskovi" i zubarski preparati	113,9	96,4	115,0	110,8
Bjelančevinaste materije; modifikovani skrobovi; lijepkovi; enzimi	88,1	101,5	97,7	105,3

Tabela 1. Indeksi jediničnih vrijednosti izvoza i uvoza roba

/nastavak/

PODJELA PREMA POGLAVLJIMA KOMBINOVANE NOMENKLATURE	IZVOZ		UVOZ	
	<u>2023</u> <u>2022</u>	<u>2024</u> <u>2023</u>	<u>2023</u> <u>2022</u>	<u>2024</u> <u>2023</u>
Eksplzivni; pirotehnički proizvodi; šibice; piroforne legure; zapaljivi preparati	134,2	-	101,6	101,5
Proiz. za fotografske ili kinematografske svrhe	-	-	115,0	105,5
Razni proizvodi hemijske industrije	99,5	73,9	103,2	96,7
Plastične mase i proiz. od plastičnih masa	103,5	97,4	99,9	99,3
Kaučuk i proizvodi od kaučuka i gume	101,5	81,7	108,3	105,2
Sirova sitna i krupna koža, sa dlakom ili bez dlake (osim krzna) i štavljena koža	90,7	76,3	104,9	60,7
Proizvodi od kože, sedlarski i sarački proizvodi, predmeti za putovanje, ručne torbe i slični kontejneri i proizvodi od životinjskih crijeva (osim svilenog ketguta)	136,7	120,9	104,5	106,0
Prirodno i vještačko krzno; proizvodi od krzna	100,0	-	98,6	92,8
Drvo i proizvodi od drveta; drveni ugali	93,1	96,0	96,3	95,9
Pluta i proizvodi od plute	100,0	-	95,3	93,2
Proizvodi od slame, esparta ili ostalih materijala za pletariju; korparskih i pletarskih proizvoda	100,0	-	123,5	106,5
Celuloza od drveta ili drugih vlaknastih celuloznih materijala; hartija i karton (otpaci i ostaci) za ponovnu preradu	67,3	113,9	100,0	-
Hartija i karton; proizvodi od hartijine pulpe, hartije ili kartona	111,3	100,6	98,8	95,0
Štampane knjige, novine, slike i ostali proizvodi grafičke industrije, rukopisi, kucani tekstovi i planovi	105,6	113,3	103,8	95,2
Svila	-	-	100,0	-
Vuna, fina ili gruba životinjska dlaka, predivo i tkanine od konjske dlake	100,0	-	100,0	96,7
Pamuk	132,5	91,0	104,1	96,8
Ostala biljna tekstilna vlakna; predivo od hartije i tkanine od prediva od hartije	100,0	-	170,6	80,5
Vještački ili sintetički filamenti	100,0	-	94,7	93,7
Vještačka ili sintetička vlakna, sječena	100,0	-	92,5	98,4
Vata, filc i netkani materijal; specijalna prediva; kanapi, užad, konopci i kablovi i proizvodi od njih	100,0	96,3	97,9	98,3
Tepisi i ostali tekstilni podni pokrivači	75,3	-	101,1	108,4
Specijalne tkanine; taftovani tekstilni proizv.; čipke; tapiserije; pozamanterija, vez	100,0	-	118,0	105,4
Tekst, tkanine, impregnisane, premazane, prevučene, prekrivene ili laminirane, tekstilni proizvodi pogodni za tehn. svrhe	100,0	-	110,6	93,4
Pleteni ili kukičani materijali	100,0	-	97,7	97,5
Odjeća i pribor za odjeću, pleteni ili kukičani	79,3	111,2	103,8	99,9
Odjeća i pribor za odjeću, osim pletenih ili kukičanih proizvoda	76,9	101,6	102,6	107,2
Ostali gotovi proizvodi od tekstila; setovi, iznošena, dotrajala odjeća i dotrajali proizvodi od tekstila; krpe	141,0	63,0	101,9	96,6
Obuća, kamašne i slični proizvodi; dijelovi tih proizvoda	115,6	81,6	105,2	99,9
Šeširi, kape i ost. pokrivke za glavu i djel.,	140,2	-	98,2	91,0
Kišobrani, suncobrani, štapovi, štapovi-stolice, bičevi, korbači i njihovi dijelovi	100,0	-	104,6	97,5
Perje i paperje, preparirano i proizvodi izrađeni od perja i paperja; vještačko cvijeće; proizvodi od ljudske kose	100,0	-	94,9	89,8
Proizvodi od kamena, gipsa, cementa, betona, azbesta, liskuna ili sličnih mater.,	117,9	105,5	107,8	97,7
Keramički proizvodi	89,8	94,8	98,4	90,5
Staklo i proizvodi od stakla	96,2	100,5	103,5	96,5
Prirodni ili kultivisani biseri, drago ili polu-drago kamenje, plemeniti metali, metali platirani plemenitim metalima, i proizvodi od njih; imitacije nakita; metalni novac	122,8	110,1	81,3	104,0
Gvožđe i čelik	76,5	102,0	84,0	95,1

Tabela 1. Indeksi jediničnih vrijednosti izvoza i uvoza roba

PODJELA PREMA POGLAVLJIMA KOMBINOVANE NOMENKLATURE	IZVOZ		UVOZ	
	2023	2024	2023	2024
	2022	2023	2022	2023
Proizvodi od gvožđa i čelika	111,7	103,7	94,3	96,3
Bakar i proizvodi od bakra	100,1	109,3	99,9	108,1
Niki i proizvodi od nikla	-	-	93,7	85,0
Aluminijum i proizvodi od aluminijuma	79,1	89,6	66,9	97,5
Olovo i proizvodi od olova	90,0	93,2	93,2	89,5
Cink i proizvodi od cinka	100,0	-	107,1	112,0
Kalaj i proizvodi od kalaja	-	-	121,8	-
Ostali prosti metali; kremeti; proiz. od njih	100,0	-	68,0	71,7
Alati, nožarski proizvodi, kašike i viljuške, od prostih metala; njihovi dijelovi od prostih metala	50,6	89,0	104,7	102,6
Razni proizvodi od prostih metala	105,0	99,9	103,9	95,5
Reaktori, kotlovi, mašine i mehanički uređaji i njihovi dijelovi	94,5	105,2	104,2	103,3
Električne mašine i oprema i njihovi dije-lovi; aparati za snimanje i reprodukciju zvuka; televizijski aparati za snimanje i reprodukciju slike i zvuk, dijelovi i pribor za te proizvode	94,5	106,1	106,8	96,3
Šinska vozila i njihovi dijelovi; željeznički i tramvajski kolosječni sklopovi i pribor i njihovi dijelovi, mehanička i elektromehanička signalna oprema za saobraćaj svih vrsta	105,5	131,3	102,6	115,7
Vozila, osim željezničkih ili tramvajskih šinskih vozila i njihovi dijelovi i pribor	102,0	99,3	104,7	100,8
Vazduhoplovi, kosmičke letjelice i njihovi djelovi	151,6	174,8	110,3	116,7
Brodovi, čamci i ploveće konstrukcije	112,2	-	111,7	93,3
Optički, fotografski, kinematografski, mjerni, kontrolni, precizni, medicinski i hirurški instrumenti i aparati; njihovi dijelovi i pribor	103,9	72,0	104,4	108,0
Časovnici i njihovi dijelovi	100,0	173,4	104,6	98,3
Muzički instrumenti, dijelovi i pribor ovih proizvoda	100,0	-	102,5	108,2
Oružje i municija, njihovi djelovi i pribor	100,0	98,9	114,3	110,5
Namještaj, posteljina, madraci, nosači madraca, jastuci i slični punjeni proizvodi; lampe i druga svijetleća tijela, na drugom mjestu nepomenuti ili uključeni; osvijetljeni znaci, osvijetljene pločica imenima i slično, montažne zgrade	102,9	114,4	104,8	98,4
Igračke, rekviziti za društvene igre i sport; njihovi dijelovi i pribor	110,7	79,6	103,0	96,6
Razni proizvodi	100,0	-	102,8	97,9
Predmeti umjetnosti, kolekcija i starina	143,6	108,5	97,7	171,1

/nastavak/

METODOLOŠKA OBJAŠNENJA

Indeksi jediničnih vrijednosti izvoza i uvoza roba imaju za primarni cilj analitičko sagledavanje dinamike kretanja jediničnih vrijednosti izvoza i uvoza, a koriste se i kao deflator pri obračunu bruto domaćeg proizvoda.

Izvor podataka za obračun indeksa jediničnih vrijednosti su Jedinственe carinske deklaracije o izvozu i uvozu robe koje Uprava za statistiku Crne Gore u mjesečnoj periodici preuzima od Uprave prihoda i carina Crne Gore, a koji se koriste za redovno statističko istraživanje o spoljnotrgovinskoj robnoj razmjeni Crne Gore.

Indeksi izvoznih i uvoznih cijena izračunani su kao indeksi jediničnih vrijednosti (unit value indices), tj. indeksi promjene vrijednosti izvoza i uvoza po količinskoj jedinici izvezenih/uvezenih proizvoda, odnosno po kilogramu kao jedinstvenoj i usporedivoj količinskoj jedinici za sve proizvode.

Indeksi su izračunati prema Fisherovoj, tzv. idealnoj formuli, koja je geometrijska sredina između Laspeyresove i Paascheove formule, tj.:

- Laspeyresov indeks $= (\sum p_1 \cdot q_0 / \sum p_0 \cdot q_0) \cdot 100$,
- Paascheov indeks $= (\sum p_1 \cdot q_1 / \sum p_0 \cdot q_1) \cdot 100$ i
- Fisherov indeks $= \sqrt{\text{Laspeyresov} \cdot \text{Paascheov}}$

Gdje je :

- p_0 jedinična vrijednost iz prethodnog perioda,
- p_1 jedinična vrijednost iz tekućeg perioda,
- q_0 količina iz prethodnog perioda i
- q_1 količina iz tekućeg perioda.

Pod odnosima razmjene se podrazumijeva odnos između izvoznih i uvoznih jediničnih vrijednosti.

Iz obrade se isključuju proizvodi gdje je vrijednost ispod 1 000 Eura, gdje je jedinična vrijednost tekuće godine dva i više puta veća u odnosu na prethodnu godinu i obrnuto, gdje je količina tekuće godine 10 puta ili više veća u odnosu na prethodnu godinu i obrnuto.

Podaci su prikazani po poglavljima carinske tarife odnosno prema Kombinovanoj nomenklaturi.

Prilikom korišćenja podataka navesti:

„Izvor podataka: Uprava za statistiku - MONSTAT“

Više podataka, kao i detaljna metodološka objašnjenja možete naći u sekciji: [Spoljna trgovina](#)